

Barnkonsekvensanalys

Ärendenamn/Ärendenummer: Detaljplan för Stockby 3:19 m.fl. (Stenhamra centrum del 2) KS15/141	Inriktningsbeslut om ny lokalisering av Stenhamraskolan
Kortfattad beskrivning av ärendet:	Denna barnkonsekvensanalys syftar till att tydliggöra konsekvenserna av ett inriktningsbeslut om ny lokalisering av Stenhamraskolan. Det ingår i pågående detaljplan för Stenhamra centrum del 2. Beslutet innebär att Stenhamraskolan flyttas från nuvarande läge utmed Solbackavägen till ett nytt läge strax norr om Uppgårdsskolan. Lokaliseringen av Stenhamraskolan är en del av pågående planeringsprocess som hanterar flera andra frågor som berör barn i skolåldern, tex trafiksäkerhet, utemiljö och placering av kultur- och fritidsverksamhet. Den samlade påverkan på barn och unga som planförslaget kommer att ge är därmed beroende av hur alla dessa aspekter hanteras som en helhet.
Handläggare:	Ann-Sofi Thurne Rundquist, Niki Sandström
Ansvarig chef:	Emma Embretsen
Verksamhet:	Planeringsenheten
Barn/grupp av barn som berörs av detta beslut	Främst barn i åk F-6 samt 7-9. Till mindre del även äldre ungdomar.
Datum:	2022-06-09

Rätt till likvärdiga villkor, jämlikhet och förbud mot diskriminering (art. 2)

Ger vi likvärdiga villkor för alla barn som berörs? Vilka barn riskerar att "hamna utanför"? Gynnas vissa barn på andra barns bekostnad?

En flytt av skolan från den nuvarande placeringen till platsen norr om Uppgårdsskolan innebär att barn i de södra delarna av tätorten får något längre till skolan medan barn i den norra delen får något närmare till skolan. Sammantaget får något fler barn ett längre avstånd till skolan jämfört med idag. Samtidigt möjliggör flytten att fler bostäder kan byggas centralt i Stenhamra, med gångavstånd både till den nya skolan och övriga målpunkter i centrum.

Omlokaliseringen innebär att avstånden till kollektivtrafik utifrån nuvarande hållplatslägen och gång- och cykelvägar blir längre, vilket kan missgynna dem som behöver ta sig med buss till skolan. Med en planerad utbyggnad av Uppgårdsvägen enligt översiktsplanen bedöms dock den nya skollokaliseringen få en likvärdig tillgång till kollektivtrafik som i nollalternativet.

Den utveckling av Stenhamra centrum som en flytt av skolan medför bedöms vara mest gynnsam för äldre barn och ungdomar, som gärna uppehåller sig i centrum. Barn från mellanstadiet och uppåt bedöms inte heller bli lika märkbart påverkade av att avståndet till skolan ökar från södra Stenhamra.

Barnets bästa (art. 3)

Vad är bäst för barn enligt forskning, nationella riktlinjer, praxis i andra regioner, vår egen beprövade erfarenhet, enligt barn, samt på kort och lång sikt? På vilket sätt har vi tagit hänsyn till barnets bästa i beslutet?

Planeringen i Stenhamra utgår från att barns bästa uppnås genom att forma en miljö som är både trygg och inspirerande för alla åldersgrupper, samt främjar barns hälsa och utveckling. Detta påverkar flera olika planeringsaspekter:

Skolgård/skolmiljö

Den nya skollokaliseringen bedöms ge goda förutsättningar för en hälsosam och varierad utemiljö, som främjar fysiska aktiviteter. Den nya Stenhamraskolans skolgård blir lika stor som i det befintliga läget och innehåller bland annat uppvuxen vegetation. Uppgårdsskolans yta minskar något, men detta bedöms inte medföra negativa konsekvenser då Uppgårdsskolans skolgård idag uppfattas som stor och dåligt utnyttjad. En samlokalisering kan ge förutsättningar för en sammantaget bättre skolgårdsmiljö.

Ur trygghetssynpunkt finns risk att de yngsta barnen upplever närheten till de äldre eleverna som otrygg. En viktig fråga för fortsatt planering är därmed hur skolområdet kan delas in på lämpligt sätt för att gynna barnets trygghet och trivsel.

Skolverksamhet

Den nya skollokaliseringen bedöms ge större frihetsgrader i utformningen av byggnaden, då kraven på anpassning till omgivningen är mindre. Det kan gynna formandet av en utvecklande lärmiljö i skolan. Omlokaliseringen innebär också större möjlighet till samordning av

lokaler för speciallämnen. Exempelvis klassrum för hemkunskap, slöjd, musik och idrott kan nyttjas av båda skolorna, vilket ökar tillgången till dessa lokaler även för de yngre eleverna.

Lokaliseringen av folkbiblioteket, kallat Barnens bibliotek, inom nuvarande Stenhamraskolans lokaler innebär att biblioteket nyttjas mycket i undervisningen och därmed bidrar positivt till barns läsutveckling. En flytt av Stenhamraskolan innebär sannolikt att biblioteket placeras i ett nytt läge längre från skolan, vilket kan ha en negativ påverkan på nyttjandet av folkbiblioteket som resurs i undervisningen.

Barn och ungas fritid

För lite äldre barn och unga bedöms tillgängligheten till platser där man spontant träffas och umgås som viktig för utveckling och självständighet. En omlokalisering av Stenhamraskolan frigör ett större område för tät och blandad småstadsbebyggelse med större underlag och möjligheter att få in olika verksamheter. Rätt utformad kan den bidra till en mer attraktiv miljö för äldre barn och ungdomar, som gärna uppehåller sig i centrum. Möjligheten att skapa fler platser där man kan hänga och spontant träffa andra utan att ha en planerad aktivitet bedöms som positiv. Med fler bostäder och verksamheter i centrum finns också "ögon på gatan" under större tid av dygnet. Risken för häng på undanskymda platser minskar, vilket ökar tryggheten.

Tillgång till organiserad kultur-, fritids- och idrottsverksamhet är positiv för barn. Hur placeringen av kultur- och fritidsverksamheter så som fritidsklubb och kulturskola placeras i förhållande till den nya skolan kommer att påverka hur lättillgängliga dessa verksamheter är. En samlokalisering av skolorna kan skapa förutsättningar för en större idrottshall i Stenhamra vilket kan ge ökad tillgänglighet till organiserad idrottsverksamhet.

Resmönster och trafiksäkerhet

Att själv kunna ta sig på ett tryggt sätt till skolan gynnar barns hälsa och utveckling mot självständighet. Omlokaliseringen innebär ett ökat avstånd på upp till 500 meter mer mellan bostad och skola för många barn. Det försämrar förutsättningarna främst för de yngre barnen i södra Stenhamra att ta sig till skolan på egen hand. Den nya tätare bebyggelse som planeras i centrala Stenhamra om skolan flyttar skapar emellertid större möjlighet för fler, inklusive barn, att leva med mindre bilberoende och ett större utbud inom gångavstånd. För äldre barn och barn i centrala och norra Stenhamra bedöms därför omlokaliseringen ha en positiv påverkan.

Möjligheten att korsa Solbackavägen på ett tryggt och säkert sätt är av stor betydelse för elevernas möjlighet att på egen hand ta sig till och från skolan. Detta gäller oavsett skolans placering eftersom barn boende i de norra delarna av Stenhamra måste korsa vägen för att komma till skolan med den nuvarande placeringen och barn som bor i de södra delarna behöver korsa vägen om skolan flyttas norr om Solbackavägen.

Stora skolor tenderar att generera mycket trafik eftersom både elever och personal i större utsträckning åker bil till skolan. Utformning av säkra skolvägar och trafiksäkerhet runt skolan är en viktig del av fortsatt planering.

Rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling (art. 6)

Hur påverkar beslutet barnets rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling? Har beslutet negativ påverkan på (vissa) barns förutsättningar för en optimal utveckling?

Den nya lokaliseringen av Stenhamraskolan bedöms ge goda förutsättningar för en utvecklande miljö, både avseende skolverksamheten och tillgången till en varierad skolgård, för barn i åk F-6.

De äldre barnens och ungdomarnas utveckling bedöms därutöver gynnas av att Stenhamra centrum utvecklas mot en mer innehållsrik småstadsmiljö med inbjudande offentliga platser att vistas på.

Rätt till delaktighet (art. 12)

Vad behöver vi förstå ur barnets perspektiv för att beslutet ska bli relevant för barn?

För att fatta beslut ur barnens perspektiv behöver vi förstå hur barnen uppfattar sin skolmiljö och hur den fungerar idag. Vi behöver också förstå hur barnen ser på Stenhamra centrum i stort, eftersom denna miljö påverkas av en skolflytt. Vi behöver också förstå barns resmönster.

Vilka barn har vi involverat / vilka barn har vi inte involverat? Hur har de varit delaktiga? Om barn inte varit delaktiga, förklara varför!

Vid besök på fritidsklubben i Stenhamra hölls samtal med elever på Stenhamraskolan i åldrarna 10-12 år (årskurs 4-6). Samtal har inte förts med barn i åk F-3, som också berörs av beslutet.

Samtalen ingick som en del i en dialog som syftade till att fånga upp olika perspektiv på vilka konsekvenser en omlokalisering av Stenhamraskolan skulle medföra och vilka möjligheter en sådan flytt skulle kunna ge. I samtalen med barnen diskuterades inte olika lokaliseringsalternativ, utan inriktningen på samtalet var att nå en större förståelse för var barn vistas, hur barnen nyttjar sin utemiljö och tar sig till skola och fritidsaktiviteter. Samtalen hölls i mindre grupper där några barn anslöt och andra avvek under diskussionen. Sammanlagt deltog omkring 18 barn i samtalen.

Om barn har involverats; Vilka åsikter har de barn som berörs av beslutet lyft fram och vilken vikt lägger vi vid barns uttryckta åsikter i förslag till beslut/beslutet?

Generellt tycker barnen att Stenhamraskolans skolgård är tråkig och att det inte finns så mycket att göra. Det borde finnas fler lek- och idrottsanordningar och det skulle gärna funnits mer buskar och träd. Några tycker att det är roligt att vara på lite olika ställen där man kan vara ifred på skyddade ytor. Några av barnen tycker även att det är bra att skolgården är uppdelad så att de yngre barnen får vara för sig och de äldre för sig.

De flesta barnen som bor nära skolan går eller cyklar till skolan medan de som bor lite längre bort i Stenhamra åker buss eller blir skjutsade, framför allt vintertid. På sommarhalvåret cyklar flera. Till fritidsaktiviteter blir barnen oftast skjutsade. Flera har idrottsaktiviteter i Svanhagen.

Barnen berättar att de ibland träffas och hänger vid Coop. Några säger att Stenhamra är mysigt och att de inte vill att det ska ändras för mycket om det görs en ny skola. De vill kunna känna igen sig. Även Borgenparken, den gamla macktomten och bageriet nämns som bra. För skolutflykter används oftast Borgenparken för utegympa, eller ytan på andra sidan om cykelvägen vid skolan.

Den kunskap som kommit fram i samtalen med barnen kommer att kunna nyttjas i den fortsatta skissprocessen då förslag till Stenhamra centrum arbetas fram.

Återkoppling. Hur och när planeras beslutet att återkopplas till de barn som varit delaktiga i barnkonsekvensanalysen?

Beslutet om omlokalisering är en del av en pågående planprocess. Återkoppling kommer att ske i samband med plansamråd då ett nytt förslag till skollokalisering kommer att presenteras som en del av en större helhet.

Andra rättigheter som berörs av detta beslut:

	Rätt till bästa uppnåeliga hälsa, likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård (artikel 23, 24 och 39)
	Rätt till en trygg och säker uppväxt, skydd mot alla former av våld och övergrepp (art. 19, 32-40)
x	Rätt till utbildning (artikel 28 och 29)
	Rätt till social trygghet och skälig levnadsstandard (artikel 26 och 27)
x	Rätt till vila, lek, kultur och fritid (artikel 31)
	Rätt till information och demokratiska rättigheter (artikel 12, 13, 14, 15, 16 och 17)
	Rättigheter som rör föräldraskap och omhändertagande (artikel 5, 9, 18, 20, 21 och 25)
	Rättigheter kopplade till fungerande samhällsservice och samhällsplanering (artikel 12, 24, 26, 31 m.fl.)
	Rättigheter för barn från minoritetsgrupper, barn på flykt samt barn i asylprocessen (artikel 7, 8, 9, 10, 20, 22 och 30)

Beskriv hur de rättigheter som berör beslutet har beaktats:

Framgår av ovanstående text.

Övrigt / Slutsatser / Rekommendationer

Slutsatsen från dialogen med berörda förvaltningar samt lärare och elever i Stenhamraskolan är att fördelarna med en omlokalisering av Stenhamraskolan överväger de negativa konsekvenserna. Särskilt fokus behöver dock läggas på att arbeta med barns skolvägar och trafikmiljön runt skolan samt att lokalisera de kultur- och fritidsverksamheter som kopplar till skolverksamheten på ett sätt som är gynnsamt både för verksamheterna i sig och för Stenhamra centrum i stort.

